

Verdiepingsbijeenkomst 'Oog voor mantelzorgers' **22 maart 2016 in de Boomsspijker te Amsterdam.**

Verslag

Welkom

Heidi Wintels, projectmanager van het Expertisecentrum Mantelzorgondersteuning Amsterdam, heet de aanwezigen welkom. Zij benoemt de samenwerkingspartners gemeente Amsterdam en de SIGRA in dit project en licht de aanleiding van de bijeenkomst toe. “We gaan met elkaar kijken naar de mogelijke oplossingen voor respijtzorg ter ondersteuning van mantelzorgers.”

Film

Er wordt een film van Cliëntenbelang Amsterdam vertoond over respijtzorg. Een eerste reacties hierop vanuit de zaal:

- *Degene om wie het gaat en de zorg nodig heeft accepteert de hulp vaak niet.*
- *De mensen in deze film 'ogen' rustig maar zij hebben dan ook een oplossing gevonden.*
- *Het zorgen maken over.....*
- *Er is ook aanbod voor mantelzorgers.*
- *Intensiteit.*
- *Herkenbaar, ik heb vier jaar voor mijn moeder gezorgd.*
- *Behoeft aan humor, mijn moeder is dement, ik niet, "zie mij".*
- *Ik kom vaak tegen dat partners over hun grenzen gaan.*

Naar aanleiding van respijtzorg:

- *Ik kom nog weleens tegen dat er wel respijtzorg is maar dat het allemaal kleine stukjes zijn. Laat zorg en welzijn samenwerken hierin!*
- *Er mag meer aandacht zijn voor informele respijtzorg: die mag meer betrokken worden.*

In gesprek

Dagvoorzitter Heidi Wintels nodigt de volgende sprekers uit, die bij het project 'In voor Mantelzorg' betrokken zijn geweest: Charlotte Kuijper (SIGRA), Gerda Blaauboer (Expertisecentrum Mantelzorgondersteuning Amsterdam), onderzoeker Yvette Wittenberg Laura van Tamelen (gemeente Amsterdam).

SIGRA

Charlotte Kuijper, van SIGRA, geeft aan dat informele zorg nu in het vizier is. Hier wil SIGRA zich de komende jaren op richten. De formele zorg maakt hier ook deel van uit. Voor SIGRA is het belangrijk dat dit thema vanuit alle domeinen wordt aangepakt, omdat er in de

praktijk al veel informele zorgorganisaties zijn. SIGRA kan een verbindende rol spelen in de sector zorg en welzijn. De casemanagers zouden dit bijvoorbeeld op zich kunnen nemen.

Knelpunten in respijtzorg

Gerda Blaauboer, projectmedewerker van het Expertisecentrum Mantelzorgondersteuning Amsterdam, was als respijtmakelaar bij het project 'In voor Mantelzorg' betrokken. Zij bracht knelpunten in het huidige aanbod van respijtzorg in kaart. "Vooral kortdurend verblijf was een probleem in 2015", vertelt ze. De enige mogelijkheid om hiervan gebruik te maken, was via een persoonsgebonden budget (PGB) en daar heeft niet iedereen de beschikking over. Ook de complexiteit en bureaucratie maken het gebruik van respijtzorg er niet eenvoudiger op. Sinds februari 2016 is wel een en ander verbeterd: vanuit de Wmo kan kortdurend verblijf nu ook ingezet worden via Zorg in Natura.

Onderzoek naar behoeftes

Yvette Wittenberg, onderzoeker van de Hogeschool van Amsterdam, deed in het kader van het project 'In voor Mantelzorg' kwalitatief onderzoek naar de behoeftes van mantelzorgers en presenteert de resultaten van het onderzoek. "De vertrouwensband, ofwel de "klik" tussen de cliënt en de respijtzorgverlener is een belangrijke succesfactor", vertelt ze.

Voor meer informatie over dit onderzoek zie:

<http://www.hva.nl/akmi/onderzoek/lectoraten/lectoraten/lectoraten/content/folder/lectoraat-community-care/publicaties/publicaties.html>

Gemeente

Laura van Tamelen, projectleider/ beleidsadviseur van de afdeling Zorg van de gemeente Amsterdam vertelt dat de aanleiding om deel te nemen aan dit project (In voor Mantelzorg) was om in gesprek te gaan en te informeren wat er in complexe situaties nodig is aan respijtzorg. De oogst is dat er nu meer aandacht is voor respijtzorg, in vergelijking met zo'n anderhalf jaar geleden. Ze stelt: "Er moet voor mantelzorgers in complexe situaties iets zijn om op terug te vallen. We zijn er nog niet. We willen als gemeente het aanbod in kaart brengen en dit communiceren, naar mantelzorgers, cliënten en professionals in zorg en welzijn."

Trainersgroep De Wilde Kastanje

Trainer Ilse van Kemenade legt uit dat zij drie casussen gaat spelen. Doel is om hiermee met elkaar te onderzoeken hoe je het gesprek aangaat met de mantelzorgers. Wat kom je hierin tegen? We onderzoeken wat we zien en wat we denken te zien bij de verschillende personages.

Er zit een vrouw op een stoel. Ze draagt een roze trui, heeft een parelketting om en zit met een stripje medicijnen in haar hand. "Wat zie je?" is de vraag aan de zaal. Bij de antwoorden maken Ilse onderscheid tussen feiten en gedachten. Hoe zou je erachter kunnen komen of het klopt wat je denkt? "Je zou het gewoon aan mevrouw kunnen vragen."

Wat is belangrijk in het gesprek? De volgende punten komen naar voren:

- Duidelijkheid
- Niet veroordelen
- Niet te snel oplossingen aandragen
- Aansluiten bij je gesprekspartner

Na afloop vraagt Ilse aan de zaal:

- Wat doe je na dit gesprek in relatie tot andere aanbieders en het netwerk?

- Wie ben ik in de keten, wat zijn mijn grenzen en wat doen anderen?
- Hoe ga je hier onderling met elkaar mee om?

Nieuwe initiatieven voor respijtzorg: vier pitches

Ter afsluiting van de bijeenkomst presenteren een aantal nieuwe initiatieven zich in een korte pitch.

Nachtwacht

Gerda Blaauboer van het Expertisecentrum Mantelzorgondersteuning Amsterdam, gaf een pitch over project "Nachtwacht". De Nachtwacht is een vrijwilliger die 1 tot 2 nachten achter elkaar wordt ingezet om de partner van een cliënt met dementie te ontlasten. Als de cliënt 's nachts uit bed komt en gaat rondlopen, kan de vrijwilliger hem/haar weer naar bed brengen. Of juist een praatje aanknopen, een spelletje spelen of een kopje thee drinken. Door deze opvang kan de mantelzorger eens twee nachten doorslapen, waardoor hij/zij de zorg langer volhoudt. Het doel van de Nachtwacht is om overbelasting van de mantelzorger te voorkomen, zodat de cliënt met dementie langer thuis kan blijven wonen. Markant is inmiddels gestart met het werven van vrijwilligers

Zorgpauze

Margo Langedijk, van het Odensehuis deed een pitch over het project Zorgpauze. Het Odensehuis, inloop-, informatie en ontmoetingscentrum voor mensen met dementie en hun familie en vrienden, is sinds januari 2016 ieder weekend, afwisselend de zaterdag en zondag open, en biedt activiteiten aan in het kader van de 'Zorgpauze', een nieuw project met mogelijkheden voor respijtzorg tijdens de weekenden, korte meerdaagse zorgpauzes en andere rustpunten voor mantelzorgers en mensen met dementie.

Voor meer informatie: <http://www.odensehuis.nl/>

Bed in de Buurt

Jocelyn Daris, van Cordaan, gaf een korte pitch over negen woonzorgcentra van Cordaan in verschillende stadsdelen in Amsterdam die kortdurend verblijf bieden, onder de naam Bed in de Buurt. Insteek is om ervoor te zorgen dat meer mensen (waarvan verwacht wordt dat zij langer thuis blijven wonen) gebruik kunnen maken van kortdurend verblijf in de buurt. Dit kan vanuit verschillende financieringsvormen worden bekostigd. Denk aan eerstelijns verblijf, respijtzorg en logeermogelijkheden. Cordaan wil mensen die bij Bed in de Buurt logeren en hun mantelzorgers faciliteren bij het weer naar huis gaan. Bijvoorbeeld met specifieke mantelzorgondersteuning en/of een match met een vrijwilliger die kennismaat tijdens het tijdelijk verblijf en ook thuis nog (tijdelijk) kan ondersteunen. Meer info:

<https://www.cordaan.nl/actueel/cordaaninmedia/nieuwzorgaanbodParool2>

Respijthuis Amsterdam

Marleen Golsteijn introduceert Respijthuis Amsterdam dat in oktober 2016 geopend zal worden. Het Respijthuis wordt gehuisvest in Noord, tegenover Doras. Voor meer informatie:

<http://respijthuisamsterdam.nl/>